

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie biblică. Studiul Vechiului Testament						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Dr. Pr. Vatamanu Cătălin						
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					42
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					2
3.7 Total ore studiu individual					102
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	x
4.2 De competențe	x

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Cursurile și seminariile vor fi organizate conform legislației în vigoare, pe perioada stării de alertă și a consecințelor generate de contextual epidemiologic al infecției cu Sars-Cov-2, fiind permisă utilizarea de strategii didactice alternative de învățământ, inclusiv desfășurarea online a activităților de curs și seminar.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței; CP2. Analiza teologică (explicarea) și soluționarea problemelor și conflictelor din domeniul pastorației credincioșilor; CP3. Identificarea fundamentelor pastorației în textul Vechiului Testament. CP4. Formarea competențelor de aplicare a principiilor interpretative patristice, iudaice și moderne și a modalităților de actualizare a conținutului Vechiului Testament pentru contemporaneitate.
Competențe transversale	CT1. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate, conștiințozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale; CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară, pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă; CT3. Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine; CT4. Valorificarea textului biblic în cadrul activității pastoral-misionare.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Familiarizarea studenților cu textul Bibliei, cu noțiunile de hermeneutică biblică și fundamentarea biblică a învățăturilor dogmatice și moral-religioase.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none">▪ explice și să prezinte profetismul biblic ca realitate unitară și coerentă;▪ descrie instituția profetismului biblic;▪ identifice principalele texte biblice cu relevanță profetică mesianică;▪ prezinte principalele narațiuni biblice în cărțile profeților mari;▪ ancoreze discursul teologic în textul Vechiului Testament.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Introducere în cărțile Profeților mici:	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
2. Profetul Osea	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
3. Profetul Amos	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	

4.	Profetul Miheia	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
5.	Profetul Ioel	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
6.	Profetul Avdie	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
7.	Profetul Iona	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
8.	Profetul Naum	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
9.	Profetul Avacum	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
10.	Profetul Sofonie	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
11.	Profetul Agheu	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
12.	Profetul Zaharia	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
13.	Profetul Maleahi	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
14.	Importanța teologiei profetice veterotestamentare pentru exprimarea dogmatică a învățaturii Bisericii	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	

Bibliografie

Referințe principale:

Biblia sau Sfânta Scriptura, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Cu aprobarea Sfântului Sinod, ediția 2008 (și edițiile ulterioare).

Prof. dr. Pr. Petre Semen, *Așteptând mântuirea* (curs de introducere în cărțile Vechiului Testament, Editura „Trinitas”, Iași 2000.

Samuel J. Schultz, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Editura „Cartea Creștină”, Oradea, 2001.
Henry Halley, *Manual Biblic*, trad. de Doru Motz, Editura „Door of Hope”, 1983.
Dicționar biblic, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995.

Referințe suplimentare:

Dicționar biblic, Editura creștină Stephanus, București, 1996.
Dicționar Enciclopedic de Iudaism, Editura Hasefer, București, 2001.
Vocabular de Teologie Biblică, publicat sub conducerea lui Xavier Léon-Dufour, Editura Arhiep. Rom.Catolice, București, 2001.
Dictionnaire Encyclopedique de la Bible, Ed. Brepols (Mardesous), Paris, 1987.
Holman Bible Dictionary, General Editor- Trent C, Butler, Ph.D., Nashville, Tennessee, 1991.
The Interpreter's Dictionary of the Bible, An Illustrated Encyclopedia, Volume 1-4 and Supplementary volume, Abingdon Press, Nashville, 1991.
The Illustrated Bible Dictionary, 3 volume, Inter-Varsity Press, 1998
Maurice Cocagnac, *Simbolurile Biblice – lexic teologic*, Editura Humanitas, trad. de Michaela Slăvescu, București, 1993.
William Mac Donald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, trad. de Doru Motz, Oradea, 2002.
Jamieson Fausset, Brown, *Commentary on the Whole Bible*, Zondervan Publishing House, Michigan, 1991.
Pr. Atansie Negoită, *Teologia biblică a Vechiului Testament*, Editura „Sofia”, București, 2004.
Vladimir Peterca, *Mesianismul în Biblie*, Editura „Poliorom”, Iași 2003.
Fericitul Theodoret al Cirului, *Tâlcuire la cartea proorocului Daniil*, trad. din greacă și note de Adrian Tănăsescu-Vlas, Editura „Sophia”, Cartea Ortodoxă, București, 2004.
John F. Walvoord, *Daniel*, în rom. de Tavi Verlan și Constantin Leotiuc, Editura „Multimedia”, Arad, 1998.
Prof. Petre Semen, *Păcatul-boală a sufletului*, Editura „Panfilus”, Iași, 2004.
Idem, *Misiune și slujire în viziunea profeților israeliți*, în „Analele Universității Al. I. Cuza – Iași”, 1995-1996, Tom III, pp. 149-154.
Idem, *Etica socială la profeții Amos și Isaia*, în „Teologie și Viață”, nr. 5-12, 1998, pp. 90-100.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Cultul	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
2. Rugăciunea (particulară și publică)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
3. Postul	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
4. Sabat/Duminică	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire,	

		problematizare	
5.	Sărbătorile în VT/ sărbătorile creștine	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
6.	Cinstirea sfinților (prefigurări în VT)	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
7.	Preacinstirea Maicii Domnului	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
8.	Cinstirea îngerilor, a sfinților, a sfințelor moaște	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
9.	Cinstirea Sfintei Cruci	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
10.	Cinstirea sfințelor icoane	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
11.	Eshatologia	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
12.	Moarte și înviere. Viața veșnică	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
13.	Judecata lui Dumnezeu	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	
14.	Concluzii. Feed-back	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	

Bibliografie

- *Îndrumări misionare*, (manual) Institutul de Misiune a B.O.R., București 1986
- Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, I, II, III, București, 1978;
- Idem, Autoritatea Bisericii, în « Studii Teologice », 16 (1964), nr 3-4, pp. 183-215.
- Idem, Biserica în sensul de lăcaș și de largă comuniune în Hristos, « Ortodoxia », 34 (1982), pp. 336-346.
- Idem, Cultul Bisericii Ortodoxe, mediu al lucrărilor Sfântului Duh asupra credincioșilor, « Ortodoxia », 33 (1981), nr 1, pp. 5-12.
- Idem, Din aspectul sacramental al Bisericii, « Studii Teologice », 18 (1966), nr 9-10, pp. 531-562.
- Idem, Dumnezeiasca Euharistie în cele trei confesiuni creștine, « Ortodoxia », 5 (1953), nr 1, pp. 46-115.
- Idem, Realitatea tainică a Bisericii, « Ortodoxia », 36 (1984), nr 3, pp. 415-420.
- Idem, Sfântul Duh în Revelație și în Biserica, « Ortodoxia », 26 (1974), nr 2, pp. 216-249.
- Selaru, Sorin, Biserica – laborator al învierii. Perspective asupra eclesiologiei Părintelui Dumitru Stăniloae, Ed. Basilica, București, 2014.
- Zizioulas, Ioannis, *Ființa eclesială*, Ed. Bizantină, 2007.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se studiază în alte centre universitare din țară și din străinătate. Prin conținuturile disciplinei se urmărește formarea viitorilor slujitori ai Bisericii, ca liturghi și propovăduitori ai Sfintei Scripturi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- parcurgerea integrală a bibliografiei propuse la curs; - corectitudinea informației în formularea răspunsurilor la itemi; - relevanța textelor biblice; - coerența logică; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Examen (itemi obiectivi și subiectivi)	Examen scris/online – 70%
10.5 Seminar/ Laborator	- realizarea portofoliului disciplinei; - relevanța informației biblice; - coerența logică exprimată în intervențiile orale; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Portofoliu	Seminar – 30%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - identificarea a cel puțin două texte biblice din fiecare profet studiat, care prefigurează venirea Mântuitorului - cunoașterea noțiunilor „profetism”, „mesianism”, „apocaliptic”. - enumerarea în ordine a cărților profetice. 			

Data completării

1.10.2021

Semnătura titular de curs

Semnătura titular de seminar

Data avizării în Departament

05.10.2021

Semnătura Director Departament